

1984, 8. listopadu – Sdělení VONS č. 402 „Trestní stíhání katol. kněze Mateje Németha“ o domovní prohlídce u Mateje Németha a zahájení jeho trestního stíhání pro přípravu trestného činu pobuřování.

Dne 14. 9. 1984 provedla StB domovní prohlídku na faře katolického kněze Mateje Németha, nar. 18. 1. 1954, trvale bytem Bratislava, Klincova 22, přechodně farní úřad Lipovník 151, okr. Rožňava, při níž bylo zabaveno velké množství náboženské literatury. Dne 3. 10. 1984 vznesl vyšetřovatel StB Krajské správy SNB v Košicích npor. JUDr. Peter Pör¹ proti jmenovanému obvinění z přípravy k trestnému činu pobuřování podle § 7/1 k § 100/1a, 3a tr. z. V odůvodnění se praví, že „z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky od svého nástupu za správce fary Lipovníku v r. 1981 až dosud shromažďoval na faře velké množství různým způsobem rozmnožených písemných materiálů a publikací, z nichž část byla vydána v kapitalistické cizině a jejichž obsah je zaměřený proti socialistickému zřízení, s cílem rozšiřovat je mezi čs. občany, a zároveň tyto materiály písemně zpracovávat do ucelených částí v úmyslu s jejich obsahem veřejně seznamovat široké fórum čs. občanů a vyvolávat tak v nich nepřátelskou náladu proti republice a jejím chráněným zájmům“.²

O tendenčnosti tohoto způsobu vyšetřování svědčí zamítnutí stížnosti M. Németha proti obvinění podepsané krajským prokurátorem v Košicích JUDr. Jánem Šimkem, kde se praví, že „přihlížejíce k výpovědím svědků Michala Jičáka³ a PhDr. Jána Dovca, z kterých vyplývá, že obviněný ve funkci duchovního dlouhodobě odmítal respektovat příslušné právní normy a projevoval nepřátelský vztah k socialistické společnosti a státnímu zřízení republiky, existuje odůvodněný závěr, že obviněný písemnosti rozmnožoval a chtěl je rozšířit mezi věřícími s cílem pobouřit věřící proti socialistickému zřízení“.⁴ Je vyšetřován na svobodě.⁵

Informace o Chartě 77, r. 7, 1984, č. 11, s. 12–13.

POZNÁMKY

- ¹ Správně Pór.
- ² Celá citace usnesení o zahájení Némethova trestního stíhání pro přípravu trestného činu pobuřování ze 3. 10. 1984 přesně zní: „*Menovaný z nepriateľstva k socialistickému spoločenskému a štátnemu zriadeniu našej republiky od svojho nástupu za správcu rímskokatolíckej fary v Lipovníku, okr. Rožňava, v roku 1981 až doposiaľ zauvažoval a zhromažďoval na fare v Lipovníku veľké množstvo rôznym spôsobom rozmnožených písomných materiálov a publikácií, ktorých časť bola vydaná v kapitalistickom zahraničí a ktorých obsah je namierený proti socialistickému spoločenskému a štátnemu zriadeniu republiky s cieľom rozširovať ich medzi čsl. občanmi a zároveň tieto materiály písomne spracovával do ucelených častí v zmysle s ich obsahom verejne oboznamovať široké fórum čsl. občanov a vyvolávať tak u nich nepriateľskú náladu proti republike a jej chráneným záujmom.*“ Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Košice, Vyšetrovacie zväzky, vyšetrovací spis k prípadu Mateje Németha, sign. V 5934; též LP, Sb. VONS, inv. č. 229, sign. I/1, kart. 38.
- ³ Správně Michala Sičáka. Jednalo se o tajemníka pro věci církevní při KNV Košice. Ján Dovec byl církevním tajemníkem ONV Rožňava.
- ⁴ Citace usnesení krajského prokurátora v Košicích přesně zní: „*Prihliadnuc na výpovede svedkov Michala Sičáka a PhDr. Jána Dovca, z ktorých vyplýva, že obvinený vo funkcii duchovného dlhodobo odmietal rešpektovať príslušné platné právne normy a prejavoval nepriateľsky vzťah k socialistickému spoločenskému a štátnemu zriadeniu republiky, jestvuje odôvodnený záver, že obvinený písomnosti rozmnožoval a mienil ich rozšíriť medzi veriacimi a cieľom poburovať veriacich proti socialistickému spoločenskému a štátnemu zriadeniu.*“ Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Košice, Vyšetrovacie zväzky, vyšetrovací spis k prípadu Mateje Németha, sign. V 5934; též LP, Sb. VONS, inv. č. 229, sign. I/2, kart. 38.
- ⁵ K prípadu Mateje Németha viz dále sdělení VONS č. 452, 485 a 494, dokumenty č. 455, 488 a 497; viz též ČARNOGURSKÝ, Ján: *Väznilí ich za vieru*, Bratislava 1990, s. 112–117.